

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 10Cpr/20/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5920201224
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blažena Stašíková
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2021:5920201224.6

Uznesenie

Okresný súd Ružomberok v spore žalobkyne: I. F., nar.X.X.XXXX, bytom I., J. XXX, zast.: JUDr. Jozef Pikuliak, advokát, Čadca, Námestie slobody 58, proti žalovanej: Základná škola Zákopčie, Zákopčie Stred 957, zast. Mgr. Michal Mozolík, advokát, so sídlom Palárikova 1449, Čadca, v konaní o neplatnosť skončenia pracovného pomeru, takto

rozhodol:

Súd konanie vo veci **z a s t a v u j e**.

II. Súd priznáva žalovanej voči žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100%, ktoré je povinná žalobkyňa zaplatiť žalovanej v lehote určenej v uznesení, ktorým bude rozhodnuté o výške trov.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenu tunajšiemu súdu prostredníctvom právneho zástupcu dňa 2.7.2020 sa žalobkyňa domáhala, aby súd určil, že skončenie pracovného pomeru výpoveďou danou žalovanou dňa 13.1.2020 je neplatné. Tiež sa domáhala aj náhrady trov konania.

2. Dňa 3.5.2021, pred začatím pojednávania vo veci samej, žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu doručila späťvzatie žaloby v celom rozsahu, čo odôvodnila tým, že dôvodom späťvzatia žaloby je skutočnosť, že Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 21. januára 2021 sp. zn. 4 Cdo 78/2020 zrušil rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 9CoPr/5/2019 - 500 z 3. októbra 2019 a vrátil mu vec na ďalšie konanie. V dôsledku toho nie je právoplatne skončené konanie Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 10Cpr 5/2017 medzi žalobkyňou a žalovanou vo veci o neplatnosť skončenia pracovného pomeru. Nový právny stav, ktorý tým vznikol znamená, že žalobkyňa má právnu neistotu v otázke trvania, resp. existencie pracovného pomeru so žalovanou v čase výpovede z pracovného pomeru, ktorá je predmetom konania v danej veci. Ak vec 10Cpr /5/2017 skončí zamietnutím žaloby, vytvorí sa právny stav neexistencie pracovného pomeru v čase výpovede, ktorá je predmetom konania v danej veci. Nový právny stav vytvoril žalobkyni právnu neistotu aj v jej nárokoch z titulu náhrady mzdy, pretože sú závislé od výsledku konania vo veci 10Cpr/ 5/2017. Uvedené skutočnosti a právny stav neistoty v právnom postavení žalobkyne, ktorý neexistoval v čase podania žaloby je pre žalobkyňu v danej veci dôvodom pre späťvzatie žaloby, aby sa jej právna neistota nezvyšovala.

Podľa § 144 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) žalobca môže vziať žalobu späť.

Podľa § 145 ods. 1 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

3.Súd vzhľadom na uvedený procesný úkon žalobkyne, ktorým prejavila vôľu, aby sa v konaní ďalej nepokračovalo a meritórne nerozhodovalo, postupujúc podľa vyššie citovaných ustanovení CSP, konanie zastavil, keďže k späťvzatiu žaloby došlo pred začatím pojednávania vo veci samej.

4.Vo vzťahu k trovám konania žalobkyňa uviedla, že procesná zodpovednosť za zastavenie konania sa nedá redukovať iba na gramatické znenie právnej normy v ust. § 256 ods. 1 CSP. Žalobkyňa nezavinila vznik uvedeného nového právneho stavu, ktorý má vplyv na jej pracovnoprávny vzťah so žalovanou a ktorý neexistoval v čase podania žaloby v danej veci. Žalobkyňa je v postavení slabšej strany a novým právnym stavom sa dostala do stavu, keď bude pokračovať v už v pôvodne právoplatne skončenom konaní o neplatnosť skončenia pracovného pomeru vo veci 10Cpr/ 5/2017. Uvedené skutočnosti sú tak aj dôvodom hodným osobitného zreteľa, ktorý umožňuje, aby súd výnimočne nepriznal náhradu trov konania. Z uvedených dôvodov navrhla, aby súd konanie zastavil a nepriznal ani jednej sporovej strane trovy konania.

5.Žalovaná vo svojom vyjadrení k nároku na náhradu trov konania v podaní doručenom súdu dňa 20.5.2021 prostredníctvom právneho zástupcu žiadala priznať nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Vo vyjadrení uviedla, že pokiaľ žalobkyňa dôvodila späťvzatie tým, že rozsudok Krajského súdu v Žiline 9CoPr/5/2019 zo dňa 03.10.2019 bol zrušený Najvyšším súdom SR, a to Uznesením NS SR 4 Cdo 78/2020 zo dňa 21.1.2021, nejde o skutočný o dôvod na späťvzatie žaloby, pretože procesne sa predmetná situácia mohla konvalidovať iným spôsobom, a to prerušením konania (§162 až §165 CSP), kým spor o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru bude právoplatne skončený, a až vtedy, ak by bola žaloba o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru právoplatne zamietnutá, bolo by nevyhnutné vziať žalobu späť. Takýto procesný postup by bol legitímny, odôvodnený a v súlade s právnou logikou. Skutočný dôvod späťvzatia žaloby je však taký, že žalobkyňa zmeškala lehotu na podanie žaloby o neplatnosť skončenia pracovného pomeru (výpovede) svojím zavinením - oneskoreným podaním žaloby, čo súd žalobkyňi prostredníctvom jej právneho zástupcu náležite, dôkladne a správne vysvetlil. Žalobkyňa pod ťarchou tohto vysvetlenia uznala nakoniec dôvodnosť späťvzatia žaloby, na ktoré ju vyzval súd, snažila sa však zakryť tento skutočný dôvod zástupným dôvodom, a to doručeným kasačným uznesením dovolacieho súdu vo veci neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, ktoré však nepredstavuje skutočný dôvod na späťvzatie žaloby, ako je vysvetlené vyššie. Každý subjekt nesie riziko, ktoré dobrovoľne podstúpi svojim ne/konaním, a keď podá úkon len veľmi krátky čas pred uplynutím lehoty, ide to na jeho ťarchu a nesie negatívny procesný následok v podobe zmeškania lehoty, nemôže sa potom odvolávať (vyhovárať) na iné okolnosti. Samotná žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu konala tak, že svojím konaním prispela k zmeškaniu lehoty, ktorá jej patrí. Podstatná okolnosť je, kedy bola žaloba doručená do elektronickej schránky súdu, vtedy sa úkon považuje za podaný/doručený súdu. Zo súdneho spisu vyplýva, že žaloba o neplatnosť skončenia pracovného pomeru (výpovede) bola Okresnému súdu Ružomberok riadne doručená až dňa 01.07.2020 o 5:17 hod. Hoci je žalobkyňa v postavení slabšej strany, bola zastúpená advokátom. Zmeškanie hmotnoprávnej prekluzívnej lehoty na uplatnenie nároku na súde (§ 77 ZP) nie je možné žiadnym spôsobom konvalidovať, rovnako ako to nie je možné pri zmeškani hmotnoprávnej premlčacej doby podľa § 100, 101 Obč. zák.; následky sú rovnaké, ako správne konštatoval súd vo svojom predbežnom právnom posúdení žaloby a ňou uplatneného nároku. Ustanovenie § 257 CSP (predtým § 150 ods. 1 O.s.p.) predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) a od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Znamená to, že súd nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu na náhradu trov konania, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojím zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane. Aplikácia daného ustanovenia musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter (R 34/1982). Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok: dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti zákon nešpecifikuje. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnu prax, dnes už ustálenú (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 MCdo 17/2009, 5 Cdo 67/2010 či 3 MCdo 46/2012), podľa ktorej nemožno § 257 CSP považovať za ustanovenie, ktoré by zakladalo voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradit' trovy konania výnimočne prihliadnuť. Túto normu preto nie je možné interpretovať tak, že je aplikovateľná kedykoľvek a bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania

alebo určitej procesnej situácii, kde sa tieto často vyskytujú, a tento dôvod je daný charakterom tohto konania alebo charakterom procesnej situácie. Aj tu však treba skúmať, či nejde o výnimku z výnimky, či teda na ponechanie účinkov právnej normy nie sú dané dôvody. Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo vo vzťahu k určitému typu konania (k tomu napr. nálezy Ústavného súdu ČR, III. ÚS 292/07, či I. ÚS 303/12), ale ide o prvok individualizácie, nie ľubovôle zo strany súdu (pozri nálezy Ústavného súdu ČR, III. ÚS 727/2000). Ustanovenie § 257 CSP neslúži na zmiernenie alebo odstraňovanie majetkových rozdielov medzi stranami (pozri nálezy Ústavného súdu ČR, I. ÚS 2862/07). Použitie § 257 CSP neodôvodňuje ani fakt, že strana nie solventná, alebo, že zárobková a majetková situácia strany, ktorá v spore zvíťazila, je lepšia ako u jej protistrany. Toto ustanovenie má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti, teda, inými slovami, na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie konania a jeho výsledok.“ (Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 31. júla 2017, sp. zn. 2Cdo/102/2017). Testovanie jednotlivých okolností prípadu (dôvody hodné osobitného zreteľa) sú kritériom súladu prípadného rozhodnutia o (ne)priznaní nároku na náhradu trov súdneho konania s dobrými mravmi. Hoci je žalobkyňa v postavení slabšej strany konania, bola kvalifikovane zastúpená advokátom, a preto mala vedomosť o všetkých svojich právach, ale aj všetkých svojich povinnostiach. Subjektívne dôvody pre zmeškanie lehoty na podanie žaloby nikdy nemôžu byť dôvodom hodným osobitného zreteľa. Žalobkyňa si nespĺnila svoju hmotnoprávnú povinnosť, ktorou bolo podanie žaloby (uplatnenie nároku) príslušnému súdu včas v rámci prekluzívnej lehoty. Kasačné Uznesenie Najvyššieho súdu SR 4 Cdo 78/2020 zo dňa 21.01.2021 nie je dôvodom na späťvzatie žaloby, ani dôvodom hodným osobitného zreteľa na nepriznanie trov konania (právneho zastúpenia) žalovanej. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že žiaden dôvod hodný osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP nie je daný. V opačnom prípade by došlo k zvýhodneniu jednej strany sporu a k porušeniu zásady rovnosti sporových strán. Máme za to, že v tomto spore nie je daný kvalifikovaný dôvod hodný osobitného zreteľa na uplatnenie modifikačného pravidla k primárnej zásade určovania/priznávania nároku na náhradu trov konania, ktorá je založená na úspechu, resp. neúspechu strán konania (§ 255 CSP) a na procesnom zavinení zastavenia konania (§ 256 CSP). Žalobkyňa nie je osobou, ktorej majetkové pomery by odôvodňovali nepriznanie nároku na náhradu trov konania, a ani netvrdila sociálne dôvody (mimoriadne nepriaznivú situáciu) na nepriznanie nároku na náhradu trov konania žalovanej. Bola si v čase podania žaloby vedomá, že v prípade neúspechu, späťvzatia žaloby, musí znášať trovy konania (porov. Uznesenie Krajského súdu v Žiline 8Co/141/2019 zo dňa 20.09.2019). Podľa nášho názoru žalobkyňa procesne zavinila zastavenie konania, keď vzala žalobu späť bez toho, aby jednoznačným spôsobom preukázala, že tak urobila pre správanie žalovanej, ktoré by bolo v intenciách žalobného návrhu (splnenie/uznanie žalobným návrhom uplatneného nároku) a je zrejmé, že žalobkyňa tak urobila z dôvodu procesnej ekonomie pre zmeškanie lehoty na uplatnenie nároku žalobou a nie pre kasačné uznesenie odvolacieho súdu, ktoré použila iba ako zástupný dôvod na zakrytie skutočného dôvodu na späťvzatie žaloby. Kasačné Uznesenie Najvyššieho súdu 4 Cdo 78/2020 zo dňa 21.01.2021 bolo žalobkyni doručené 17.3.2021. Žalobkyňa vzala žalobu späť až podaním Späťvzatie žaloby zo dňa 2.5.2021, pričom prvé pojednávanie vo veci bolo nariadené na deň 4.5.2021. Z uvedeného vyplýva, že žalobkyňa o tom, že vezme žalobu späť bola objektívne uzrozumená už jeden a pol mesiaca pred samotným späťvzatím. Zo súdneho spisu tiež vyplýva, že žalobkyňa pred pojednávaním najskôr žiadala odročiť pojednávanie, ktoré sa malo konať dňa 4.5.2021, avšak keď jej súd nevyhovelo, vzala žalobu späť. Takéto konanie zo strany žalobkyne je špekulatívne a nemôže požívať právnu ochranu.

Podľa § 262 ods.1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

6.V súlade s ust. § 256 ods. 1 CSP súd žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, keď výnimočné dôvody podľa § 257 CSP súd v tomto prípade nevzhladol.

7.Vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci (§ 255 CSP), ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada trov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinil.

Späťvzatie žaloby je dispozitívny procesný úkon, ktorý patrí výlučne žalobcovi. Žalobca ako dominus litis, ktorému svedčí právo podať žalobu v sporovej veci, túto môže na základe vlastnej úvahy i bez uvedenia dôvodu vziať späť. Späťvzatie žaloby ako procesný úkon je prejavom autonómnej vôle žalobcu, s ktorým procesné normy spájajú ukončenie súdneho konania; teda je takou subjektívnou (zavinenou) skutočnosťou, ktorá bezprostredne vedie k zastaveniu konania. Ak žalobca vezme žalobu späť potom z procesného hľadiska platí, že zavinil zastavenie konania a preto je povinný nahradiť žalovanému trovy konania. V prípade, že žaloba je vzatá späť v dôsledku správania sa žalovaného, je následkom povinnosti náhrady trov konania protistrane znášanie nákladov na súdne konanie zo strany žalovaného. V tejto súvislosti vid' aj nález Ústavného súdu SR z 20. marca 2018, sp. zn. II. ÚS 569/2017, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, 2Cdo/72/2018.

8. Žalobkyňa späťvzatie žaloby dôvodila tým, že z uznesenia Najvyššieho súdu SR č.k. 4Cdo/78/2020 vyplýva, že bol zrušený rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 9CoPr/5/2019-500 z 3.10.2019, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Ružomberok č.k. 10Cpr/5/2017-35 z 28.2.2019, ktorým bolo určené, že okamžité skončenie pracovného pomeru podľa § 68 ods.1 písm. b/ Zákonníka práce z 16.2.2017 je neplatné.

9. Aplikácia ustanovenia § 257 CSP prichádza do úvahy v prípadoch charakteristických sociálnym aspektom, ktorý vystupuje do popredia vtedy, keď povinná strana sporu nemôže uhradiť náhradu trov konania z dôvodov, ktoré sama nezavinila, alebo ich môže uhradiť len s veľkými ťažkosťami. V takýchto prípadoch súd zohľadňuje osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch strán, prihliada na postoj strán v konaní a prípadne iné okolnosti a môže dospieť k záveru o úplnom nepriznaní trov konania úspešnej strane alebo o nepriznaní čiastočnom, a to práve s ohľadom na intenzitu preukázaných dôvodov hodných osobitného zreteľa (citované z uznesenia Ústavného súdu SR z 8. decembra 2011, sp. zn. II. ÚS 563/2011-14). Judikatúra tiež konštatovala, že toto ustanovenie nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Ustanovenie preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnuť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. januára 2010, sp. zn. 2 M Cdo 17/2009).

10. Žalobkyňa v spore netvrdila nepriaznivú sociálnu situáciu, ktorú by súd mohol považovať za výnimočnú okolnosť pre nepriznanie trov konania protistrane. Dôvodom mala byť skutočnosť, že uznesením Najvyššieho súdu SR č.k. 4Cdo/78/2020 bol zrušený rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 9CoPr/5/2019-500 z 3.10.2019, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Ružomberok č.k. 10Cpr/5/2017-35 z 28.2.2019, ktorým bolo určené, že okamžité skončenie pracovného pomeru podľa § 68 ods.1 písm. b/ Zákonníka práce z 16.2.2017 je neplatné, a teda o veci sa bude konať znova. Tu súd ale dáva za pravdu žalovanej, že jednoduchým riešením by bolo prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Okresného súdu Ružomberok 10Cpr/5/2017 (§162 až §165 CSP). Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č.k. 4Cdo/78/2020 tak, podľa názoru súdu, nemôže byť dôvodom hodným osobitného zreteľa pre nepriznanie trov konania strane, ktorá svojim správaním nedala podnet na zastavenie konanie.

11. Súd pri posudzovaní nároku na náhradu trov konania má za to, že bolo potrebné prihliadnuť aj na výzvu súd adresovanú žalobkyni podľa s ust. 138 CSP, na ktorú až do stanoveného termínu nereagovala, pričom pre nedodržanie hmotnoprávnej lehoty by bola v konaní neúspešná.

12. Nakoľko súd nemal preukázanú existenciu výnimočných okolností pre nepriznanie trov konania, rozhodol ako je uvedené vo výroku uznesenia.

13. O výške trov konania rozhodne vyšší súdny úradník samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Ružomberok, na Krajský súd v Žiline (355 ods.2 CSP) písomne v troch vyhotoveniach.

Odvolať môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolať možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.